early 19th century. The remains of 19th century masonry structures (buildings?) were excavated in higher layers (Fig. 2). 166 finds, the bulk of which (142 specimens) consisted of fragments of household pottery, were discovered during the excavation.

Dalia Ostrauskienė

Žvalgomieji tyrinėjimai Teatro gatvėje 1 ir Basanavičiaus gatvėje 13

2011 m. rugsėjį buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Vilniaus senajame mieste su priemiesčiais (UK 25504), Teatro g. 1 ir J. Basanavičiaus g. 13, „Marijos“ vilos (UK 27038) teritorijoje. Teritorija, kurioje buvo atliekami tyrinėjimai, yra Vilniaus senamiesčio V dalyje, Pylimo ir J. Basanavičiaus gatvių aplinkoje, istorinių priemiesčių zonoje už Vilniaus gynybinės sienos. Tyrinėjimus užsakė UAB „Vilniaus energija“, planuodama tiesti šiluminių tinklų trasą. Planuojamos trasos linijoje, apie 85 m ilgio ruože, patenkančiame į paminklo teritoriją, iškasti du 2x1,6 ir 2x2 m dydžio šurfai. Iš viso ištirtas 7,2 m² plotas.

Teatro gatvės R pusėje, sandūroje su dabartine J. Basanavičiaus gatve (Teatro g. 1 kiemo ŠV dalyje) ištirtas *šurfas 1*, kuriame rastas iki 2,4 m storio 8-ių horizontų kultūrinis sluoksnis. Po asfaltu atidengtas netašytų akmenų grindinys. Viršutiniame tamsiai pilkos žemės, maišytos su smulkiomis statybinėmis duženomis ir kalkių skiedinio intarpais, sluoksnyje iki 70 cm gylio rasta apdegusio kalkakmenio, XVIII a. II pusės – XIX a. buitinės keramikos šukių, dubeninių koklių, plokštinių koklių, pagamintų manufaktūrose, olandiškų čerpių dalių ir fajansinių bei stiklinių indų šukių. Giliau, iki 40 cm storio tamsiai pilkos žemės su statybinėmis duženomis ir rusvo molio intarpais sluoksnyje rasta plytos su braukomis dalis. 1–1,2 m gylyje, gelsvos smėlio su pilko grunto intarpais sluoksnyje rasta monetų: Rygos XVII a. vidurio biloninis šilingas, Lenkijos Zigmanto Vazos 1622 m. denaras ir išmestose žemėse – Prūsijos Žygimanto I 1528–1535 m. denaras. Taip pat rasta XVII–XVIII a. buitinės keramikos šukių (1 pav.) ir plokštinių koklių fragmentų. Vienas plokštinio koklio viršutinio kairiojo kampo smulkus fragmentas puoštas angelo galva su sparnais (2 pav.), kiti du – žaliai glazūruoti, puošti tinklelio su žvaigždutėmis ornamentu. Šurfo R dalyje, pilko grunto su smulkiomis statybinėmis duženomis sluoksnyje 1,5 m gylyje atidengtas akmenų mūras su retais plytų intarpais. Galimai tai buvusio statinio pamatų dalis. 27x16x8 cm dydžio šviesiai rudos molinės plytos su smulkintų raudonų plytų priemaišomis. Akmenys 12–28 cm skersmens,

1 pav. XVII–XVIII a. buitinės keramikos fragmentas iš šurfo 1. D. Ostrauskienės nuotr.

Fig. 1. Fragments of 17th–18th-century household pottery from test pit 1.

2 pav. XVII a. I pusės plokštinio koklio kampo fragmentas iš šurfo 1. D. Ostrauskienės nuotr.

Fig. 2. A corner fragment of a panel stove tile (Blattkachel) from the first half of the 17th century from test pit 1.

3 pav. XVI a. pabaigos – XVII a. I pusės akmenų mūras šurfe 1. D. Ostrauskienės nuotr.

Fig. 3. A stone wall, from the late 16th – first half of the 17th century, in test pit 1.

stambesni – 32–46 cm. Apie 1 m aukščio, apie 60 cm pločio akmenų mūras sutvirtintas moliu (3 pav.). Šalia jo rasta suskilinėjusių, apdegusių akmenų, o 2,4 m gylyje, molio sluoksnyje – pelenų. Pagal šiame sluoksnyje rastas buitinės keramikos šukes ir koklių fragmentus jis datuojamas XVI a. pabaiga – XVII a.

Teatro gatvės V pusėje, tarp gatvės važiuojamosios dalies ir Rusų dramos teatro pastato (Basanavičiaus g. 13), skverelio ŠR dalyje ištirtas *šurfas 2*, kuriame rastas 2,5 m storio šešių horizontų XVIII–XX a. kultūrinis sluoksnis. Supiltiniuose pilko grunto su organika ir kalkių skiedinio intarpais sluoksniuose rasta buitinės keramikos, koklių, stiklinių ir fajansinių indų šukių. Šurfo R sienelėje 50 cm gylyje atidengta 80 cm aukščio geltonų plytų (25x13x6 cm) mūrinė tvora (galbūt tvoros pamatas). Remiantis plytų dydžiu ir jų molio mase, ją galima datuoti XX a. pradžia, t. y. ji maždaug vienalaikė su tuo laikotarpiu pastatytu teatru.

Kultūriniame sluoksnyje iš viso aptiktas 251 archeologinis radinys: daugiausia (172 vienetai) buitinės keramikos fragmentų, 54 karnizinių, plokštinių ir dubeninių koklių fragmentai, 12 stiklinių indų šukių, 6 geležinių dirbinių fragmentai, 3 monetos ir 4 kitokie radiniai, datuotini XVI a. pabaiga ir XVII–XX a.

The Field Evaluations in Teatro St. 1 and Basanavičiaus St. 13

In 2011, a field evaluation was conducted on the grounds of the Marija villa at Teatro St. 1 and J. Basanavičiaus St. 13. Two test pits, 2 x 1.6 and 2 x 2 m in size (a total of 7.2 m^2), were excavated. A 2.4–2.5 m thick cultural layer with 6–8 horizons was discovered along with the remains of a stone wall (Fig. 3). The cultural layer contained 251 finds, the majority of which consisted of sherds of household pottery (Fig. 1), fragments of 'pot-shaped' (*Topfkacheln*), cornice (*Gesimskacheln*), panel (*Blattkacheln*) (Fig. 2), and 'bowl-shaped' (*Schüsselkacheln*) stove tiles, glass vessel shards, fragments of iron artefacts, and coins. The finds date to the late 16th–20th centuries.

Tauras Poška

Klaipėdos gatvė 7B

2011 m. rugpjūčio – 2012 m. sausio mėn. APC atliko archeologinius tyrinėjimus Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (UK 25504) teritorijoje, Klaipėdos g. 7B sklype, statomo gyvenamosios paskirties pastato su požemine automobilių stovėjimo aikštele vietoje. Archeologiniai tyrinėjimai atlikti statomo pastato su požeminiu garažu (794 m^2)